

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків

Одноразове число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских святах
о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламацій неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а «Наді-
слані» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Два моменти.

Хотя внутрішнє положенє в парламен-
ті змінє ся безнастанно з дня на день,
навіть з хвили на хвилю неначе в калей-
доскопі, то однакж годі не запримити,
що в теперішній хвили положенє се скри-
сталізовало ся головнò коло двох триваль-
шої стійности моментів.

Першим з моментів є факт, що пра-
вительство не лише прийняло до відомости
постуляти послів руских, словінських і хор-
ватських, але і зобов'язало ся, виконати їх
в найближшій або трохи дальшій часі в
міру того, чи виконанє сих постулятів мо-
же бути довершене в дорозі адміністрацій-
ній, чи буде вимагати законодавчого, імен-
но бюджетового підготовленя. О скільки
сягають наші достовірні інформації, то
правительство узнало досить численні а
притім досить далеко ідучі постуляти «сла-
вянського християнсько-народного Союзу»
вповни оправданими і конечними. Парля-
ментарна комісія «Союзу» вивязала ся з
своєї тяжкої задачі знаменито. В імені
руских послів вели з правительством пере-
говори пос. Барвіньський в справах Рус-
нів галицьких, а пос. Винницький в справах
Руснів буковинських. Словінців заступали
посли Феріанчич, Грегоріч і Шустершич, а
Дальматинців др. Булят. З переговорів сих
здали висланники справу на засіданню «Со-
юзу» 11. падолиста, а сей прийнявши все
до відомости одобрив відтак діяльність
своїх делегатів. Факт сей о стільки важ-
ний для парламентарної ситуації, що в на-
слідок приречень, даних «Союзом» прави-
тельством, прояснили ся і скріпили ся від-
носини «Союзу» як до більшости парла-
ментарної так і до правительства. Кризу,
що хвиливе грозила більшости розпаденем,
заворожено щасливо.

Другий момент, се річ гр. Баденього,
котру держав він нині в палаті посольській,

боронячи ся проти акту обжалованя, вне-
сеного лівницею за розпорядженя язикові в
користь Чехів. З річи сеї треба вирізнити
ту провідну мисль, що правительство мимо
всего стоїть кріпко на занятім в програмі
своїй становищи, с. є., що оно хоче пода-
ти всім народам ненімецьким права національ-
ні, признані їм конституцією, не оскорбля-
ючи притім становища, яке належить ся
Німцям в державі, та що оно готове при-
ложити і своїх рук для мирної розвязки
теперішньої завзятої борби національної,
загорівшої іменно межі Чехами а Німця-
ми. До осягненя сеї цілі буде правитель-
ство стреміти в той спосіб, що піддержити
осущенє внесєня бар. Дінавлього на упра-
вильненє язикового питання в Австрії, а
наколи би сей спосіб показав ся безуспішним,
то правительство само дасть почин до за-
конного упорядкованя сеї пекучої справи
посредством предложєня правительствен-
ного.

З сеї заяви правительства виходить,
що оно полагоду питання національного у-
важає конечним ділом і мов би услівем
мирного сужитя народів австрійських. Зая-
ва ся значить також, що правительство ра-
до повитає закон о народностях, котрим
би надолжено давний недостаток екеку-
тивного закону до §. 19. основних законів
державних. Вкінці має заява ся і се
значіне, що правительство готове кожного
часу відкликати свої розпорядженя язико-
ві, як лише межі спорючими сторонами
прийде до якого-небудь лучшого чи спра-
ведливішого порозуміння.

Замітним при сій заяві був і той мо-
мент, що гр. Бадені становище теперішнє-
го кабінету назвав в тім самім дни кріп-
ким, коли «N. fr. Presse» в ранішнім ви-
данню (з 12. падолиста) заповіла єго скорє
уступленє. Зв'язавши одно з другим можна
би допустити, що гр. Бадені на послідній
своїй аудієнції у цісаря одержав припору-
ченє взяти в свої руки управильненє сум-

них національних відносин в Австрії по-
средством закона о народностях і правах
язикових і сим способом придбати держа-
ві внутрішній мир і спокійніший розвій.

Рада державна.

(Конець.)

По бесіді президента міністрів забрав го-
лос посла Цалінгера, котрий заступаючи хоро-
го посла Дінавлього зложив заяву іменем
партії католицко-народної в квестії язиковій
і предложив звисний умотивований перехід до
порядку дневного.

Слідуючий бесідник Кронаветер напа-
дав на теперішнє правительство, називаючи єго
«кабінетом двірським», неувзглядяючи воли на-
селєня і не перебираючи в средствах. Дальше
представив план нової організації держави, пі-
сля своєї думки. Ждав цілковитої реорганіза-
ції законодавства, при певній централізації ад-
міністраційній. Основою нового устрою має бу-
ти безпосереднє тайне загальнє право голосо-
ваня. По довгих виводах проти розпоряджень я-
зикових, по за котрими добачував бесідник грі-
зний провид чеського державного права, осьвід-
чив, що буде голосувати за поставленєм міні-
стрів в стан обжалованя. Посол Гортіє поста-
вив іменем клубу італійського слідуюче внесе-
нє: Не годячи ся на спосіб, в який попередні
правительства рівно як теперішнє задумують
поладити квестію язикову і уважаючи у-
часть в мериторичній дискусії за безпредмето-
ву, переходимо до дневного порядку над внесе-
нем поставленя міністрів в стан обжалованя.

Р. Бернрайтер усновував слідуюче внесе-
нє клубу вірно-конституційної більшої посіло-
сти. Палата, висказуючи правительству нага-
ну за єго поступованє в справі язикових розпо-
ряджень і зазначаючи з великим заакцентован-
єм, що в виду зростаючого занепокоєня насе-
лєня і що раз грізнійше обявляючих ся труд-
ностей в державі, конечною річею є вишуканє
средств, котрі би усунули теперішню політичну
ситуацію, переходить до дневного порядку

3

Соціалісти на питомім господарстві.

О. К. Чайковського (з Przeglądu Powszechnego).

(Дальше).

Такий приговор видавав ся їм якось незро-
зумілим: як то? властитель гуті може стратити
право робити в себе? Тож станули другого дня
до роботи. Но така їх зухватість обрушила за-
ряд до найвищого, і всіх чотирох прогнано без
ніякої відпави. Не стратили ще надії на своє
право; таж над непорозумінєм межі властите-
лем заведеня а прогнаним робітником чуває ви-
діл мужів довіря; тож прогнані робітники пішли
до виділу доходити своїх прав до роботи у влас-
нім заведеню, але виділ гутницький не зміг ні-
чого вдіяти перед зарядом соціалістичної гуті,
бо ся не признала виділови ніякого права до
оборони зухвальців. Виділови не лишило ся ні-
чого другого, як у власнім імені розписати
складку на запомогу для чотирох бідаків, ціл-
ком так, як водить ся по всіх заведенях. Про-
гнані робітники спізнали, що мусять доходити
своїх прав на судовій дорозі, щоби відзискати
свій уділ в фондах, за котрі здвигнено гуту, і
котрі по часті їм належать ся — після дотепе-
рішних понятий о власности.

Від себе заряд, щоби уйти на дальше по-
дібних подій, випрацював новий і острійший кар-
ний закон, котрий від тепер мав обов'язуючу
силу в гуті. Наперед ся устава передостерігала
робітників, що довжні покійно приймати всякі
указки і замітки, які дасть їм наглядач або
член ради екекутивної, і слухняно сповняти
прикази, видавані через панів провідників робо-
ти. Хто-би відмовив послуху або обидливо від-
повів, стратить за кару роботу на протяг часу —
відповідно до провини — від одного дня до ці-
лого тижня. Хто-би провинив ся в друге, тратить
місце на завсєгди. Дальше закон заповідає, що
робітник подібаний в нетверезім стані в заве-
деню дістає заступника, наколи-би в друге пе-
реступив сей припис, тратить роботу на день
або і більше, аж до 4 днів. Дальше приписує
закон таке:

Арт. 4. Хто-би викликав сварку або бійку в
заведеню, тратить роботу на день або більше,
аж до тижня; за другим разом тратить роботу
на все.

Арт. 5. Наколи-би робітник провинив ся кра-
дижню зв'язків, дерева або інших матеріалів,
тратить місце на все.

Арт. 6. Робітник некарний, злослівний або
розсв'яжуючий сплетні, котрий псував би порядок
і колотив спокій в заведеню, тратить роботу на

протяг часу від одного дня до цілого тижня;
повторяючий се в друге, тратить місце на
все.

Артикул додатковий: Коли робітник перер-
вав би роботу з якої небусть причини, не може
до неї вернути аж доперва на другий день. Хто
о пять хвиль зачинає роботу пізнійше, тратить
заплату за пів години.

На вид проголошеня такого закона, робіт-
ники безрадно спустили руки. Вже до нічого не
послужить їм змова, яку могли робити проти
властителям заведень. Шукали ратунку в жало-
бах, подаваних до давняків і часописів. Він
выводив жалі перед редакцією місячника L'Asso-
ciation catholique і закінчив допис приміткою
«От се карний закон видуманий соціалістами,
що голосять рівні права для визволених з ярма
робітників! Міг би хто думати, коли читає тоті
приписи, що видить варварські параграфи якогось
військового кодексу і чує, як брусоватий капраль
проголошує їх перед переляканими рекрутами
котрі що раз чують одностайну пісеньку: кара
смерті!»

Далі буде.

над внесенем о поставлене міністрів в стан обжалованя.

В мотивах внесеня звертає увагу на те, щоби старано ся положити кінець незавидній ситуації політичній. Коли президент заповідає нові старання о порозумінє, належить єго повідомити, що правительство своїм поведєнем вплинуло на більший розвій радикалізму національного і що з ним мусить тепер числитися ся більше, як давнійше. Правительство повинно було зєдинити всі сили парламенту, щоби ставити чоло Угорщині і довести в кінці до зміни в економічних відносинах Австрії з Угорщиною. Місто того правительство ослабило всі сили парламенту, а економічна і політична перевага Угорщини безперестанно і значно зростає. Внутрішня ситуація політична відбиває ся на заграничній політиці, бо на Австрию починають споглядати, як на славянсько-федеративну державу. Наш союз з Німеччиною не є тільки союзом для забезпечєня європейского мира але також сердечною сполукою австрійських Німців з Німцями в імперії. Всякі однак виступи в тім напрямі по за границі чувств, належить строго нап'ятувати, як приміром виступи Вольфа, що дають нашим противникам не тільки оружье до рук, але зневажають наші австрійські чувства і роблять неможливу єдність всіх Німців.

П. Рус тішить ся, що попередній бесідник підніс єдність Німців. Є се без сумніву великий крок наперед в розвою ідеї національної, а заслуга за те спадає на гр. Баденього. Президент міністрів предкладає розем оружье; язикові розпорядження не допускають того і як довго они будуть тревати, Німці не вийдуть в ніякі переговори. Німці не виступають проти угоди з Угорщиною, але проти правительства.

П. гр. Дідушицкий: Хвиля, в котрій веде ся дискусія над обжалованем міністрів, належить до найнебезпечніших хвиль в житю конституційнім. Внесенє о обжалованє міністрів ставить ся звичайно в передодню або безпосередно по революції. Є се послідне оружье, котрого імає ся більшість, сли правительство не увзглядняє єго бажань або конституції. Тут справа має ся зовсім инакше. Однак може і меншість жадати поставленя міністрів в стан обжалованя, а більшість є обовязана заняти ся тим обжалованем, сли дійсно нарушено конституцію і закон. Хотя би навіть було правдою, що на місці язикових розпоряджень повинні прийти язикові закони — причім мусимо застеречи ся, що не державне а краєве законодавство повинно покликати ся до управильненя язикової квестиї — однак се незаперечимий факт, що до тепер полагоджувано ті квестиї дорогою розпоряджень, і що до тепер не поставлено за те ані одного міністерства в стан обжалованя.

Опозиція знає дуже добре, що перевага язика німецкого з часів бюрократизму не може довше тревати в конституційних часах. Знає она також добре, що не нарушуючи прав німецкого народу, на місце урядового язика німецкого мусять прийти також инші язики народів. Опозиція мовить: Дайте Чехам о много меньше від Німців, а тоді доперва будемо з вами балакати. (Оплески на правиці). Щоби усунути несправедливість, зробіть ще більшу, а тоді будемо говорити. (Оплески на правиці).

Опозиція доказує, що язикові розпорядження кривдять німецке населєне в Чехії і домагає ся їх поправи. Доказує дальше, що бажає супокою між національностями; ми віримо сему. Але средства, котрі могли би довести до того супокою, консеквентно відкидує. Німці правильно всім візваням на конференції, всім пробам порозуміня, відказували а позаяк я держав тих панів за добрих політиків, думаю, що ходить їм о що иншого.

Квєстия язикових розпоряджень не є для них властивою причиною до борби, бо сли би так було, приступила би до переговорів. Ходить тут о парламентарну власть в тій борбі, о перевагу в краях і державі. (Оплески на правиці). Опозиція і обструкція є борбою о гегемонію. Борба сторонництв на парламентарній дорозі є зовсім оправданою і таку борбу належить високо цінити, бо хоронить она державу від стагнації або напрасних переворотів. Належить она до високих прикмет парламентарного житя, а не

тільки тоді, коли зберігає ся гідність парламенту.

Вельми рішучо належить запротестувати проти виводів п. Руса, що вина за колотнечі спадає на президию, так само проти висказу п. Менгера, що обструкція репрезентує тепер конституціоналізм в державі, котрий більшість понижує і нівечить. Ні! ми всі дбаємо о удержанє конституційного житя а президія помагає нам в наших змаганнях (оплески з правиці). Язикові розпорядження Німці порівнують часто зі скриптом Шайльока. Однак треба побоюватись, що таким скриптом Шайльока уважають они зеленій зшиток регуляміну палати, висновуючи з єго параграфів, що парламент повинен поіменно голосувати над тим, чи голосованє має бути тайне, що держатись тільки букви регуляміну, уряджують обструкцію в виду внесеня ними самими поставлєних. Найважнійшою постановою регуляміну є виразне поручєнє, щоби в кожній справі була висказана передовсім правдива оцінка палати. Меншість повинна протє позволити, щоб і більшість в кожній справі могла виявити свою думку.

П. Менгер виймив з моєї брошури речєнє, якого там не ма: іменно, що Поляки не можуть розсудити ческої квестиї; я писав лиш, що жителі Чех повинні ту справу рішити самі поміж собою. Поляки не вдають ся бозусловно в справи Стирії або Каринтії, бо не хотять розширювати поля борби. В радї державній треба бути дуже обережним, щоб іскри, яка тліє в однім короннім краю, не перенести до других країв. Галицький сойм ухвалив однодушно резолюцію в справі введеня обовязкового іспиту з обох краєвих язиків у всіх гімназіях. Не розуміємо тоже, чому пристрастна борба починає ся з того, що в містах, де одна народність має перевагу, повстають школи другої народности. Наш сойм ухвалює часто закладанє руских шкіл в польских містах (Поляки потакують).

Нехай-же п. Вапатий не журить ся нашими внутрішніми справами. Радше треба би дивуватись, що він відкидає всяку поміч дружних сторонництв. Говорять: Нехай стане ся по волі меншости, а буде спокій. Що сталося би з парламентаризмом, коли-б брала верх воля меншости на перекір всім ухвалам більшости! Такий примір як зараза. З винятком нашої партії, котра є надто конституційна, що-б хотїла накидати свою волю більшости і крім кількох иньших груп всі другі партії зробили би парламентарне житє не лиш в народних але в иньших справах неможливим своєю обструкцією і насильствами.

Бажаємо лиш, щоб ся палата приступила до ухвали. Не йде о то, чи ся ухвала затвердить, чи відкине, але она повинна наступити, скоро хочемо удержати які небудь парламентарні відносини. Коли би до ухвали не прийшло, наступило би положєнє дуже грізне для найважнійших економічних і соціальних потреб держави. Може більшість скаже, хочемо границі митової від Угорщини, хочемо подїлу банку, та подумайте, яку одвічальність береє на себе, коли се стане ся не в наслідок ухвали палати — коли ніяка ухвала не наступить.

Бесідник пригадує всякі підозріння, які піднесено проти опозиції а котрим він не дав віри. Кажуть і пишуть, що обструкційники не хотять конституційних відносин, що бажають збурити житє конституційне, бо переконали ся, що парламентаризм не допускає односторонної переваги їх партії. Я тому не вірю, позаяк пани з опозиції виступали вже тільки разів в оборонї конституційного устрою; однак они не повинні позволити, щоби таке підозрінє на них тяжило, бо зараз насуває ся друге підозрінє. Бачимо дві армії: одну більшу, що веде правильну обструкцію, і другу, котрої члени ведуть борбу партизантеку і викликають гамір в палаті. Між ними бачимо сторонництво, що хоче переперти квестиї соціальні, серед загального хаосу суспільних відносин. Члени сторонництва поступового і людowego суть чейже репрезентантами консервативних інтересів в найширшій значіню того слова. Тимчасом підкопуючи інституції парламентарні, они викликають найбільш небезпечности. Ніхто не може знати, що вийде з тої кризи, як она буде полагоджена.

Часто заявляли ви себе добрими австрій-

скими патріотами. Погадайте протє, як тяжкі наслідки для монархії викликали такі кризи; були то випадки, серед котрих сотки тисячів трупів упало. Що ви про те згадаєте, я того певний. Панове з опозиції звольте конечно розважити услівя свободного розвою держави і пригадають собі, чого від них і від нас домагають ся потреби культурного житя. Надїю ся, що не приневолите нас до того, щоби ми всякими средствами вимогли ухвалу палати. Але є се обовязок, котрий ми сповнімо. Я надїю ся, що ви скористаєте з нагоди, щоби в палаті дорогою обрад, поза палатою дорогою порозуміня, сотворити сей мир і лад, котрий для Австрії і єї народів є необхідно потрібний. (Живі оплески на правиці).

Генеральний бесідник про Хіярї заявляє, що опозиція не нівечить парламентаризму, але лиш боронить правди і основних законів. Представляючи язикові відносини на Мораві заявляє, що пожите обох народностей на Мораві було досє добре. Чому-ж сї відносини утрудняти? Розпорядження язикові суть початком федералізму. Бесідник признає згоду пожаданою, але лишє на справедливій основі (оплески на лівіци).

Генеральний бесідник contra п. Герольд заявив, що не можна навести закона, котрий нарушували би язикові розпорядження. Розпорядження виходять з основи, що в Чехії оба язики є рівноуправнені. То є основний закон для Чехії. Бесідник опрокидує закид Менгера, мов би Чехи убїгали ся о посади. Рівнож чеський нарід не провадив ніколи льокайської політики а тим менше буде льокаєм так званої ліберальної свободи. Бесідник є приклонником переговорів в цілі порозуміня, однак наперед треба докладно означити ціль і предмет тих переговорів.

Серед великого напруженя розпочало ся голосованє. Много послів (крім секретарів) списувало голоси, бо до послідної хвилі не було певне, чи правиця буде мати більшість. Вкінці проголошено результат: Внесенє Пацака о перехід до дневного порядку над внесенем п. Функого о поставленє міністрів в стан обжалованя за язикові розпорядження прийнято 177 голосами проти 171. Результат голосованя прийняла правиця гучними оплесками, лівіця нечуваним криком. Опозиція враз з соціалїстами і антисемїтами зневажала польских людовців, Стояловчиків і руских «независимих» о. Танячкєвича і Окунєвского, бо ті два послідні відтягнули ся від голосованя. Крик був такий, що навіть не чути було, коли президент замкнув засіданє. По замкненю засіданя сцени ті ще довго тревали по коритарах палати. Люєгер поганьбив спеціально о. Танячкєвича і п. Окунєвского. Правиця мала для того таку малу більшість, бо много єї послів не було присутних у Відні.

Вісти політичні.

Німецке сторонництво католицке після донесєня «Linzer Volksblatt» не прийме ніякого достойнства в президії, щоби охоронити ся від закидів нєльоальности і неприязни супроти Німців. Після «Bohemii» парламентарна комісія хоче вибрати П. віцепрезидента палати гр. Ветера.

Послїдню бесїду гр. Баденього мимо заяв президії чєского клубу, що гр. Бадєні дав їй вдоволяючу відповідь, чєска праса остро критикує. «Politik» виражає ся, що не може зрозуміти гр. Баденього. Або гр. Бадєні хоче підхлїбствами Німців приєднати, або в кінці розстане ся з сентименталїзмом і приступить до політики діл. Був би вже послїдний час, щоби спроможено ся на енергію і консеквенцію, бо тільки ті сили зможуть уратувати судьбу внутрішньої ситуації в Австрії і самого кабінету. «Vaterland» орган чєских фєвдалів і клєрикалів пише з нагоди послїдного голосованя, що ситуація для гр. Баденього поправила ся.

Німецка праса ще менше прихильно прийняла бесїду гр. Баденього. «Bohemia» домагає ся від чєских Німців, щоби они не заперєстали дальше вести обструкції всіми можливи-ми средствами, хоть би они мали бути найсмішнішими і несмачними фортелями. Дорога до зеленого стола конференційного мусить бу-

ти уторованою через трупа язикових розпоряджень.

Так отже апель до згоди на разі прийняла праса так німецька як і чеська, і сли би она була дійсним поглядом Чехів і Німців, то належить ся сподівати, що парламентарні відносини не скоро поправлять ся.

Польска праса видить в останній заяві рішучість і силу гр. Баденгого а передовсім, що він не змінив свого пляну дійти до помирення народів. Вражінє его бесіди було дуже сильне — хоть неодноразово. Гр. Бадені осудив справу із становища річевого влучно і ситуацію — в розуміню чисто об'єктивним — поставив на основі здоровій і сильній, на котрій, сли не тепер, то в будучности дасть ся уздоровити відносини.

Так справа представляє ся в основі, але в практиці можуть бути великі труднощі. Може насунути ся питанє, чи гр. Бадені не приходить з своїми плянами за пізно, чи роздрознене Німців не відкине щирих інтенцій гр. Баденгого. Однак зворот, який зробив гр. Бадені, хоть би був некорисний для его особи, то має ту заслугу, що посунув ситуацію на властиву дорогу, на котрій вкінці мусить наступити сатисфакція.

Днесь ві второк в полудне збирають ся у Відні на нараду спільні делегації. Серед трудного внутрішнього становища прийде ся їм радити, але за то в знамениті відносини нашої Монархії супротив заграниці, а Pest. Lloyd констатує, що наша Монархія вже давно не стояла так кріпко супротив заграниці, як тепер, а то завдяки союзам з сусідніми державами і оглядній політиці міністра справ заграничних гр. Голуховського. Важну зміну в заграничній політиці нашої Монархії зробили відносини до Росії. Міністри справ заграничних удало ся переконати Росію, що тридержавний союз зовсім невимірний проти Росії, а Австро-Угорщина дала ділами пізнати, що не стремить до цілий, котрі би стояли на перешкоді дружним відносинам до Росії. Так само удало ся міністри справ заграничних удержати добрі відносини до Англії, а в справі східній був він перший, котрий задалегідь звернув увагу на непокої на Креті, та наслідки, які з них можуть вийти; він також розпочав акцію, щоби злокалізувати грецько-турецьку війну. А все-ж таки — каже згадана газета — внутрішні непокої та борба всіх проти всіх вимагають як найбільшої уваги, бо внутрішній розстрій в Монархії не може причинити ся до її скріплення. Прецінь ніяка держава не схоче шукати союзу там, де нема внутрішнього ладу і годі, щоби наша Монархія держала ся на своїм становищі великої держави лиш з прихильности своїх сусідів.

Воєнний бюджет, як зичувати, хоч викаже дещо нового, не переступить звичайної границі збільшення, а то для того, що справу управління платні офіцерів і урядників військових на тепер залишено, а за то вставлено позицію на підвищенє і управильненє премії службової для підфіцерів, котрих брак дає ся в армії дуже відчувати.

Дискусія над провізориєю угодовою в комісії бюджетовій не закінчила ся в суботу. Слідуюче засіданє комісії в сій справі відбуде ся днесь ві вторник і мабуть прийде до вибору референта, котрим, як кажуть, буде пос. Пініньський.

З Царгороду доносять, що там зайшли непорозуміння межі австрійсько-угорською амбасадю а Портою. Причина має бути така: Турецькі власти в Мерсині, підозріваючи агента австрійсько-угорського Льюйда о політичні агітації, видалили его звідтам і виправили насильно до Александриї. Ще перед реклямацією австрійсько-угорської амбасаді висказала Порта свій жаль з причини тої пригоди і обіцяла зарадити злому. Позволено видаленому агенту вернути з Александриї, але в Мерсині власти знов его напастували, не зважаючи на австрійську флягу і консулярну опіку, при чім покликувано ся на

приказ правительства. На реклямацію австрійської амбасаді заявила Порта готовість дати одвітну сатисфакцію, але з додержанєм обітниць мабуть не квапить ся, так що готова оказати ся потреба жаданя сатисфакції поперти якось сильніше. На разі вислано австрійське судно до Мерсини для охорони консуляту і тамошних християн.

Та справа конфлікту Австро-Угорщини з Туреччиною готова незадовго закінчити ся. В справі Брацфаоллїго зажадав амбасадор австрійський бар. Каліс від Порти, щоби она уступила валіго і мутешерифа в Мерзині, а крім того щоби австрійській флязі віддано торжественно почесть. Султан обіцяв сповнити всі ті жаданя і бар. Каліс вдовольняє тим.

З Константинополя доносять, що російський амбасадор звернув увагу Порти на то, що коли би она дістала від Греції часть відшкодованя воєнного, а хотіла его ужити на озброєнє, то Росія мусіла би пригадати їй, що і їй належить ся ще від Туреччини мілїон триста фунтів яко останок відшкодованя за російсько-турецьку війну.

НОВИНКИ.

— **3 руско-народного театру.** В Бережанах виставляє руско-народний театр до дня 23-го с. м. отсі штуки: (в неділю 14-го с. м. «Нещасне кохання»); ві второк 16-го «Над пропастию»; в середу 17-го «Барон циганський» (на дохід п. Т. Ольхового); в четвер 18-го «Попихайло»; в суботу 20-го «Cavalleria rusticana»; в неділю 21-го «Хата за селом»; ві второк 23-го (по раз перший) «Ясні зорі» драму відзначену І-ю нагородою на конкурсі виділу краєвого. Нові декорації, нова гардероба.

— **В товаристві «Руска Бесіда»** в Самборі зав'язав ся кружок музикальний, зложений тепер з по-над 20 ліпших співаків та знаменитого диригента і виправляє ся в потім хоральним сьвіті майже що-дня з хорошим успіхом. Дня 23-го с. м. наміряє «Бесіда» похвалити ся своїми солов'ями перед ширшим руским сьвітом і в тій цілі устроює тогож дня (ві второк) вечерок музикально-декляматорський з забавою і танцями в комнатах загального касина. Вступ від особи 1 зр. а для родини з чотирох осіб 3 зр. Стрій для панів домашній або народний. Хто би окремого запрошеня не дістав, зволить задоволити ся сею оповісткою.

— **Сила гіпнотизму.** Як доносять з Мадрита, професор тамошнього університету Sanchez Negreго привернув одній німій гіпнотичним ліченням бесіду. Виліченою є женщина, котра в р. 1895 серед нервової горячки онімїла. По кількох днях лічення гіпнотизмом хора відзискала цілком бесіду.

— **Про жидів у Києві** пишуть звідтам до «Нового Времени»: В останніх часах жиди закопують багато домів, а число жидів у місті сильно розростає. Тепер Київ меже 250.000 загального числа населеня має около 50.000 жидів, отже вже більше, ніж має їх Бердичів, той центр жидови т. зв. полуднево-західного краю. Зростови числа жидови помагає головнє се, що вся торгівля полуднево-західного краю лежить в руках жидів, котрі в Києві позаводили свої контори і агенції. Число руских купців бисто паде; зі всіх галузей промислу витискають їх жиди. Такі великі галузи торгівлі, як торгівля цукром, нафтою, головні склади корінних товарів, — все те в полуднево-західнім краю забрали вже у свої руки капіталісти-жиди.

— **Самоубийство.** В неділю рано на подвір'ю дому при улиці Краківській, де знаходиться кав'ярня Добровольського т. зв. «Рієкієлко», найдено мушину, одітого лише в сподні і сорочку, таряючого ся в потоках крови. Голову мав страшно покалічену, на тілі численні сліди потовчень, чи побитя. Відвезено его на ратункову стацию, де ранений підчас осмотрюваня ран — сконав. Недостача верхньої одежи насувала підозрінє, що незнакомий упав жертвою рабівничого замаху, а се видавалось тим імовірнішим, що найшла ся якась «дама», котра признала ся, що з убитим бавила ся до пізньої ночі і назвала его по імені. Комісар поліційний зараз і арештував тоту «даму», але в тій хвилі прийшов на стацию новий свідок, мешканець того самого поверха, звідки кинув ся самоубийник, і довіс, що на ганку, перед своїми дверми найшов футерко, сурдут і шапку. При ревізії тих річий надбано

фотографію небіщика і лист, з котрого показало ся, що нещасливий мабуть в приступі бжевильности кинув ся з другого поверха на подвірє. Показало ся дальше, що арештована дама забавляла ся в ночі з иньшим мушчиною, котрий очивидно живе. В самоубийнику стверджено Юрія Сохоцького, урядового геометра з Гусятина, котрий ще 20. жовтня покинув жінку і дитину і цез з Гусятина з якоюсь любовницею. Опинившись остаточно у Львові, довідав ся він, що его жінка прибула також до Львова, до родичів, і до неї був адресований лист, що его найдено при самоубийнику. Безпосередна причина сего страшного кроку поки що незвісна.

— **3 яскині визиску в Монте-Карльо.** Медіолянський Сесоло оголошує замкненє рахунків в Монте-Карльо, котре відбуває ся що року 31. жовтня. Доходи дому гри виносили 14.850.000 франків (минушого року 19.850.000 фр.) Видатки: Цивільна листа князя Монако 2.000.000 фр.; поліція, жандармерія, публичні видатки пів міліона; директори, управителі, касиєри і персонал службовий 1 мілїон; театр, оркестра, кінські перегони, реґати, стрілянє до голубів і публична добродійність 800.000 фр.; оголошеня 500.000 фр.; гроші для нещасливих граців, щоби їм улегчити поворот домів, 100.000 фр. і тільки на запобіганє самоубийствам. Мимо сего в біжучім році 35 людей лишило себе життя в Монте-Карльо, а богато покінчило самоубийством, виїхавши з Монако. Чеслав Кешковский причинив ся також до збогаченя сеї яскині рабівництва і морду.

— **Жебрак чи обманщик.** Дуже небезпечною людиною для берлінських конторів є Ріхард Леві, 25-літній беззанятний склепар, котрий входив до канторів і сїдав звичайно перед перегороною касиєра, щоби з випадкових опібок платячої публіки сейчас скористати. Дня 8. падолиста прийшов до кантори Бляйхредера один урядник, Струве, і передав в касі від канторського дому Майснер і Сп. рахунок на 100.000 марок, потім сїв і чекав на відзів касиєра. Колиж сей его кликав, Струве якось задивив ся куди инде і не зважав на него. Касиєр на поданий рахунок передав через перегородку чек на 100.000 марок Струве не рупив ся і замість него чужа рука сягнула по чек. Був то ніхто иньший лише Леві, котрий сьміло сховав до кишені гроші Майснера і вийшов. Дперва по якимсь часі Струве став домагати ся від касиєра, щоби видав вже раз ему чек. — Аджеж я вже передав — відповів касиєр. Обман таким чином зараз вийшов на яву і Струве разом з кількома молодшими урядниками Бляйхредера пустили ся бігцем до державного банку, де застали Левія як раз при касі. Обманщик боронив ся тим, що він просив о милостину в канторі Бляйхредера і касиєр дав ему чек на сто тисяч марок. Таку незвичайну милостину прийняв він з поспіхом і бажав чим скорше замінити єї на гроші. Мнимий щедрий дар відобрано мнимому жебракowi, а его самого заведено там, де переховують ся обманщики і злодії.

Телеґрами.

Відень 16. падолиста. Президентом австрійської делегації вибраний гр. Франц Тун 35 голосами на 36 голосуючих. Опозиція віддала 6 порожніх карток.

Відень 16. падолиста. «Neues W. Journal» заявляє, що гр. Бадені зложить при другім читаню провізорій угодової дуже важне заявленє, затверджене уже Короною і Радою міністрів.

Відень 16. падолиста. Австро-угорський амбасадор в Берліні, гр. Шечені, удав тя на своє становище до Берліна.

Інсбрук 16. падолиста. В доповняючих виборах до сойму заряджених по причині, що кілька мандатів полуднево-тирольських признано неважними, для того, що посла не сповняли своїх обовязків, вибрано в сільських громадах дотеперішних послів з виїмком двох.

Медіолян 16. падолиста. Італійська часопись «Perse ve galza» доносить, що в часі авдієнції німедкого секретаря заграничних справ, Більова у Папи обговорювано подрібно справу повороту оо. Єзутів до Прус.

Табака ментолева,

випробоване средство на катар. Ділаючи знаменито десінфекційно і холодячо, увільняє недужого дуже скоро від прикрої сеї долегливости.

Ціна коробки 25 кр.

Головний склад в аптиці

161 93—?

Жигм. Рукера

під „Срібним орлом“ у Львові.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 11. падолиста 1897.

I. Анкції за штуку.

	пла- тять зл. кр.	жада- ють зл. кр.
Зеліз. г. Кар. Юдв. по 200 зл. мк.	215 —	218 —
Зеліз. Львів-Черн.-Ясси по 200 зл. вальсрбл.	282 —	285 —
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.	380 —	390 —
кред. гал. по 200 зл. в. ав.	—	210 —
Гарбарні в Ряшеві по 200 зл. в. ав.	200 —	210 —
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим Ліпінського по 500 кор. в. ав.	250 —	260 —

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

	пла- тять зл. кр.	жада- ють зл. кр.
Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.	110 20	110 90
" " " 4 1/2% " " лос в 50 л.	100 —	100 70
" " " 4% " " в 601 по 200 К.	96 70	97 40
" краев. 4 1/2% в. ав. лос в 51 л.	100 50	101 20
" " 4% в. ав. лос в 57 л.	97 50	98 20
Тов. кред. гал. земс. 4% (першаеміс.)	97 80	98 50
" " " 4% лос в 41 1/2 літ	97 50	98 20
" " " 4% " в 56 літ	97 10	97 80

III. Обліги за 100 зл.

	пла- тять зл. кр.	жада- ють зл. кр.
Гал. фонду пропінац. 4% в. ав.	97 80	98 50
Буков. " 5% " "	102 75	—
Комунальні Банку кр. 5% (2 ем.)	102 10	102 80
" " 4 1/2% (3 ем.)	100 10	100 80
Зелізниця локальні 4% по 200 кр.	96 50	97 20
Позички краев. 6% ва. з року 1873	103 —	—
" " 4% " " 1891	—	—
" " 4% по 200 кор. з р. 1883	97 80	98 50
" м. Львова 4% по 200 кор.	97 —	97 70

IV. Лоси.

	пла- тять зл. кр.	жада- ють зл. кр.
Міста Кракова	25 25	27 25
" Станиславова	42 —	—

V. Монети:

	пла- тять зл. кр.	жада- ють зл. кр.
Дукат цісарський	5 62	5 72
Наполеондор	9 49	9 59
Пів-імперіал	9 55	—
Рубель російський срібний	1 20	1 25
" " паперовий	127 50	128 50
50 марок німецьких	58 55	59 —

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1897.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
1:30 1:50 2:15 2:30	7:30	з Іцкан	6:00	до Підволочиск з голови двірця	
	7:50	" Янова	6:10	" Іцкан	
	7:52	" Тернополя на Підзамче	6:15	" Підволочиск з Підзамча	
	8:05	" Лавочного	6:45	" Іцкан	
	8:15	" Тернополя і Бродів на головний дворець	8:40	" Кракова	
	8:25	" Сокаля	8:50	" Янова, Калуща, Хирова	
	9:10	" Кракова	9:20	" Скольного	
	10:35	" Ярослава	9:25	" Сокаля	
	1:15	" Янова	10:05	" Підволочиск з головного двірця	
	—	" Кракова	10:27	" " з Підзамча	
	1:40	" Скольного Стрия, Калуща, Хирова	10:45	" Іцкан	
	—	" Черновець	1:55	" Підволочиск з головного двірця	
	2:15	" Підволочиск на Підзамче	2:08	" " з Підзамча	
	2:30	" " " головний дворець	2:40	" Черновець	
Ніч	5:25	" Сокаля	2:50	" Кракова	
	5:35	" Підволочиск на Підзамче	3:05	" Стрия	
	5:45	" Іцкан	4:40	" Ярослава	
	3:04	з Підволочиск на Підзамче	Ніч		
	3:30	" " " головний дворець	4:40	до Кракова	
	5:10	" Кракова	5:20	" Лавочного	
	6:00	" Підволочиск на головний дворець	6:24	" Янова лиш в будні дни	
	6:55	" Кракова	6:45	" Кракова	
	8:45	" Кракова	7:05	" Сокаля	
	9:10	" Іцкан, Бергомету з виїздом понеділка	7:25	" Тернополя з головного двірця	
	9:30	" Кракова	7:30	" Лавочного	
	9:43	" Підволочиск на Підзамче	7:47	" Тернополя з Підзамча	
	9:50	" Іцкан	7:48	" Янова	
	10:00	" Підволочиск на головний дворець	10:30	" Іцкан	
	" Стрия, Хирова	10:50	" Кракова		
	" Лавочного	11:00	" Підволочиск з головного двірця		
		11:37	" " з Підзамча		

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупівлі:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самордне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 71—?

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

У ЛЬВОВІ

в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне припоручене Всч. Духовенству всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординариати всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідує ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першими Товариствами контрасекураційними подають „Дністери“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористийші услівя і видає поліси і квіти в руським язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“ стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладаи до опрочентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки власителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошення о удїлені агенції в місцевостях де „Дністеръ“ не є заступлений, приймають ся. (69—?)

ЛЕВ НОВОСАД

(прантикант віденьський)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найприступнійших цінах.

Рівнож приймає репарації каловішів. — З провінції вистанє старий оказ на міру. 136 23—140

ЦЕРАТИ

в великім виборі дивани, хідники, капи, портиери, матерії на меблі, всілякі обитя повозові і сукна поручає найдешевше

СТЕФАНІЯ ВИШИНЬСКА

Львів, Коперника 16.

Дмитро Затурский

поручає свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для дітий

у Львові, уліця Коперника ч. 5.

Виріб тревалий і елегантний. Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відворотною почтою.

140 21—140

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Контора виміни і відділ

депозитовий перенесені до

льокалю партерового в бу-

динку банківим.

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ

Львів, Академічна 12.

Богато заосмотрений

на кожний

сезон

Магазин конфекцій дамскої

поручає за всігди наймоднійші Сукні до

проходу, Костюми ранні, Матини

Шляфроки, Пенсари, Блужки, Сорочки,

Гальки з наймоднійших материялів,

дешевше ніж деінде.

151 28—47

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(І. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх в гусдом і елеганцією після найсвіжійших журналів.